

Makalenin Türü / Article Type : Araştırma Makalesi / Research Article
Geliş Tarihi / Date Received : 17.10.2019
Kabul Tarihi / Date Accepted : 25.02.2020
Yayın Tarihi / Date Published : 06.03.2020

<https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2020.20.52925-634174>

OKUL MÜDÜRLERİNİN GÖZÜNDEN “OKUL 2023” PROJESİNİN İNCELENMESİ

Mehmet CANBULAT¹, Bekir DİREKÇİ², Serdar AKBULUT³, Alper ÇORAPÇIGİL⁴, İbrahim Hakkı TEZCİ⁵, Emine Ela ŞİMŞEK⁶, Bilal ŞİMŞEK⁷, Burak ASMA⁸

ÖZ

2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde “Okul 2023” projesi uygulamaya konulmuştur. Bu araştırmanın amacı Okul 2023 projesini okul müdürlerinin görüşleri doğrultusunda incelemektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeliyle yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu Okul 2023 projesine dâhil olan 14 okulda görev yapan okul müdürleri oluşturmaktadır. Üç okulda ilk ve ortaokul müdürü aynı olduğu için araştırma kapsamında 11 okul müdürü ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Her biri yaklaşık 25 dakika süren görüşmeler, ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır. Toplanan veriler yazıya aktarıldıktan sonra içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Analizden elde edilen bulgular tema, alt tema ve kod şeklinde gruplandırılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen bulgular incelendiğinde projenin, uygulandığı okullara ve paydaşlarına etkilerinin olduğu ve okulun atmosferini değiştirdiği görülmüştür. Projeye ilgili okul müdürlerinin görüşlerinin incelenmesi sonucunda projenin genel olarak başarılı olduğu ve uygulanmasının projenin paydaşlarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Özellikle bireylerin kendilerini tanımalarına ve geliştirmelerine imkân tanınması ve okulu sevilen bir mekân haline getirmesi nedeniyle proje önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: 2023 Eğitim Vizyonu, etkili okul, serbest zaman etkinlikleri, okul müdürü.

THE EXAMINATION OF “SCHOOL 2023 PROJECT” FROM THE VIEW OF SCHOOL PRINCIPALS

ABSTRACT

The School 2023 is a project that was first implemented during 2018-2019 academic year in order to make the schools a more effective place under the coordination of Antalya Provincial Directorate of National Education. In this context, the present study aims at examining the School 2023 project in line with the opinions of the school principals. The case study design of qualitative research methods was adopted in the study. The study group consisted of all the school principals working in 14 schools involved in the School 2023 Project. Since primary and secondary school principals were the same in three schools, interviews were conducted with 11 school principals. Semi-structured interview form prepared by the researchers was used as the data collection tool. Each interview lasted approximately 25 minutes. The collected data were first transcribed and then analysed through content analysis technique. The findings obtained from the analysis were grouped as theme, sub-theme and code. When the findings obtained within the scope of the study were examined, it was observed that the project had an impact on the schools and its stakeholders and changed the atmosphere of the school. As a result of the analysis of the school principals' opinions about the project, it is considered that the project is generally successful and its implementation will contribute to the schools. The project is considered important, especially since it allows individuals to define and develop themselves and to make the school a favourite place.

Keywords: 2023 Education Vision, effective school, leisure activities, school principal

¹ Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, canbulatm@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-1781-2684>

² Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, bdirekci@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-6951-8567>

³ Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, akbulutserdar@yandex.com, <https://orcid.org/0000-0002-5809-1481>

⁴ Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, acorapcigil@akdeniz.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-6769-6917>

⁵ Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ihtezci@akdeniz.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-0273-8853>

⁶ Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, elakok07@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-1091-6333>

⁷ Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, bilalonursimsek@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-2738-4898>

⁸ Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, burakasma@akdeniz.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-3602-3867>

1.GİRİŞ

Okul; bireylerin yaşamı öğrendiği ve geleceğe hazırlandığı bir yaşam alanıdır. Yaşam boyu gerekli olacak bilgi, beceri ve değerlerin edinilmesinin yanında vatandaşlık bilinci ve birlikte yaşama kültürü de okulda kazandırılmaya çalışılır. Ancak her okulun içinde bulunduğu sosyo-ekonomik yapılar, kültürel ortam, öğrenci, veli, öğretmen profili ve sahip olduğu imkânlar farklı olduğu için okulların bu konudaki etkililiği de değişebilmektedir. Merkezi bir eğitim sisteminin uygulandığı ve imkânlar açısından okullarda farklılıkların bulunduğu ülkemizde, okulları etkili hale getirmek için eğitimde fırsat eşitliği sağlanması gerekli görülmektedir. Bu çerçevede eğitim kurumları da projeler geliştirmekte ve okulları daha etkili hale getirmeye çalışmaktadırlar.

Etkili okul; öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, psikomotor, sosyal ve estetik gelişimlerinin en uygun sağlandığı, en üst düzeyde bir öğrenme yaşantısının oluşturulduğu bir okul olarak tanımlanmıştır (Kolopf ve diğerleri, 1982; Akt. Balcı, 2002). Etkili okul çalışmalarının 1970’li yıllara dayandığı görülmektedir (Balcı, 2002). Nitekim yapılan çalışmalar da öğrenci ve öğretmenlerin böyle okullarda olmak istediklerini göstermektedir. Örneğin; Jones ve Jones (1997) öğrencilerin kişisel gereksinimlerinin karşılandığı ve bunun çeşitli etkinliklerle devamlılığının sağlandığı ortamlarda bulunmak istediğini ifade etmiştir. Okullarda böyle ortamların oluşturulması, öğrencilerin okula karşı olumlu tutum geliştirmesi ve okulu ikinci bir ev olarak görmesi önemlidir (Özbaş, 2010).

Tutum, insan davranışlarını tayin edici önemli bir unsurdur (Kan ve Akbaş, 2005). Bu bağlamda okula yönelik olumlu tutum içinde olan bir öğrenci okula karşı olumlu davranmaya, okula yaklaşmaya ve yakınlık göstermeye eğilimli olacak (Uzun ve Sağlam, 2006), mezun olana kadar okula devam arzularını ve öğrenmeye olan motivasyonlarını sürdürecektir (Çalık, 2008). Ancak olumsuz tutuma sahip bir öğrenci ise okula ilgisiz kalacak, okuldan uzaklaşacak ve hatta okula zarar verme eğilimi gösterecektir (Uzun ve Sağlam, 2006). Özdemir ve Akkaya’nın 2013 yılında yaptığı metafor çalışması sonucunda ortaöğretim öğrencilerinin genel olarak okula karşı olumsuz bir tutuma sahip oldukları ifade edilmiştir. Öğrencilerin ideal okul kavramına yönelik ürettikleri metaforlara göre, öğrenciler okulu mutluluk ve heyecan veren bir yer olarak görmek istediklerini belirtmişlerdir. Benzer bir şekilde öğretmen ve öğrencilerle yapılan metafor çalışmalarında da okul; bilgi veren, eğlendiren, güven veren, yeni nesilleri yetiştiren (Aydoğdu, 2008) yerler olarak ve ilkökul için aile, ortaokul için ise takım (Mahlios ve Maxson, 1998) olarak tanımlanmıştır. Bu sonuçlar uygulayıcı ve araştırmacılara, okulların nasıl daha etkili yerler olabileceği konusunda yol gösterebilir. Okulların daha etkili bir hale gelebilmesine yönelik olarak ülkelerin de girişimleri olduğu görülmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı hazırlamış olduğu 2023 Eğitim Vizyonu’nda okulun daha etkili bir yer haline gelmesi adına kararlılık göstereceğini beyan etmiştir. Bu bağlamda 2023 Eğitim Vizyonu’nda “insan” odak nokta olarak ifade edilmiş ve “Mutlu çocuklar güçlü Türkiye” ifadesi benimsenmiştir. Ayrıca 2023 Eğitim Vizyonu’nun temel amacı; çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış ve bu donanımını insanlık yararına sarf edebilen, bilime sevdalı, kültüre meraklı ve duyarlı, nitelikli, ahlaklı bireyler yetiştirmektir (MEB, 2018). Bu amaç doğrultusunda okullarda; ilkökolden başlamak üzere tüm öğretim kademelerinde, çocukların sahip oldukları yetenekleri uygulayarak bilim, sanat, spor ve kültür odaklı etkinlikler gerçekleştirebilecekleri “Tasarım-Beceri Atölyeleri” kurulması planlanmıştır (MEB, 2018).

1.1. Okul 2023 Projesi

Okul 2023 projesi, 2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda okulu daha etkin kılabilmek için Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü’nün koordinasyonunda ilk defa 2018-2019 eğitim öğretim yılının bahar döneminde uygulamaya konulan bir projedir. Okul 2023 projesi gönüllü olan toplam 11 ilkökul ve 3 ortaokulda yürütülmüştür. Bu okullar Aksu, Alanya, Döşemealtı, Finike, Gazipaşa, Kaş, Kemer, Kepez ve Kumluca ilçelerinde bulunmaktadır. Okul 2023 projesinin amacı;

“Bir yaşam alanı olarak okulu;

1. Her bir çocuğun değerine değer, mutluluğuna mutluluk katan,
2. Evrensel, millî ve manevi erdemlere saygılı,
3. Birlikte yaşam becerilerini içselleştiren,
4. Çocukların ilgi, yetenek ve mizaçlarına yönelik,
5. Bireysel, akademik ve sosyal gelişimlerini bütünsel olarak destekleyen,
6. Paylaşım temelli bir ekosistem haline getirmek.”

şeklinde ifade edilmiştir (Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2019). Ayrıca projenin öngörülen sonuçları;

1. “Öğrencilerin sadece bilişsel alan gelişiminin değil bütün gelişimsel alanlarının dikkate alındığı bütünsel eğitim ortamı oluşturulması,
2. Okula aidiyet duyma,
3. Bireysel yetenek ve becerilerin geliştirilmesine fırsat tanıma,

4. Sınava dayalı ortaöğretime geçiş isteğinde azalma,
5. Okulun bir yaşam merkezi olarak görülmesi,
6. Hayal kuran ve hayalleri için çalışan mutlu çocuklar”

şeklinde ifade edilmiştir (Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2019).

Okul 2023 projesi temelde teneffüs sürelerinin 40 dakika veya daha üzeri bir süreye uzatılmasına dayanmaktadır. Bu projeye katılma kararı öğretmenler kurulu kararıyla alınmaktadır. Teneffüslerde uygulanacak etkinlikler dönem başında öğrencilerin ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda öğrencilere anket uygulanarak belirlenmektedir ve bu etkinliklerde süreç içerisinde değişikliklerin yapılmasına da imkân tanınmaktadır. Teneffüslerde uygulanacak etkinliklere katılım zorunlu değildir (Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2019).

Proje kapsamında uygulanabilecek etkinlikler; spor etkinlikleri, halk oyunları, müzik ve gösteri etkinlikleri, görsel sanat etkinlikleri, bilgisayar etkinlikleri, model uçak yapımı, kişisel gelişim, geleneksel çocuk oyunları ve yabancı dil olarak toplam 9 gruptan oluşmaktadır. Proje kapsamında uygulanacak olan etkinlikler proje tanıtım broşüründe serbest zaman etkinlikleri olarak ifade edilmiştir (Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2019). Stebbins’e göre, serbest zaman etkinlikleri katılımcılarının çok önemli gördüğü ve ilginç bulduğu amatör (sanat, bilim, spor vb.), hobilerine dönük (antika vb. toplama, üretme ya da tamir etme, dağa tırmanma, avlanma gibi etkinlikler) ya da gönüllülük etkinlikleri (gönüllü olarak insanlara yardım edilen) vasıtasıyla bilgi, beceri ve yeteneklerini ortaya koyabilecekleri ve bu sayede sistematik şekilde derin bir hazzla ulaşabilecekleri etkinliklerdir (Stebbins, 1992; 1999). Tucker serbest zaman kavramını sınırların ortadan kalktığı, özgür ortam içerisinde bireylerin zevk alarak gerçekleştirdiği iş, ödev ve yükümlüklerle meşgul olma durumu olarak tanımlamaktadır (Tucker, 2001). Bjarnadottir (2004) serbest zaman etkinliklerini, bireylerin esnek davranma alanlarına kavuşarak sosyal statülerine meydan okuduğu bir süreç olarak görmektedir. Bu süreç içerisinde serbest zaman etkinliklerinin bireyin kendini tanımasına ve problemlere yaratıcı çözümler bulmasına yardımcı olduğunu dile getirmektedir. Farr (2008) serbest zaman etkinliklerinin, çocuğun sosyal kabul duygusunu artırma ve sosyal ortamdan uzaklaşmasını engelleme gibi yararlarının olduğunu belirtmektedir. Wilson, Gottfredson, Cross, Rorie ve Connell (2009) ise serbest zaman etkinliklerini ders saatlerinin dışında kalan spor, sanat gibi etkinliklerle uyumlu kulüpler çerçevesinde aktif rol almak gibi amaçlı çaba gerektiren ek etkinlikler olarak ifade etmektedir. Bu görüşler doğrultusunda serbest zaman etkinlikleri öğrencilerin sosyal ve kişisel gelişimlerini olumlu yönde etkileyen faaliyetler bütünü olarak görülmektedir. Ayrıca Stebbins’in sistemli serbest zaman etkinlikleri olarak tanımladığı bu etkinlikler; zaman etkinliklerinin öz gerçekleştirme, öz zenginleştirme, kendini ifade etme, kendini yenileme, sosyal etkileşim ve aidiyet, başarı duygusu hissetme, kendi imajını geliştirme ve resim, mobilya, bilimsel makale gibi kalıcı fiziksel ürünler ortaya koyma şeklinde sekiz çeşit çıktısı olabilmektedir (Stebbins, 1992; 1999).

Belirlenen etkinliklerin yürütülmesi için görevlendirilecek kişiler o alanda yeterlik belgesine sahip öğretmen, gönüllü veliler ya da halk eğitim merkezlerinde görev yapan usta öğreticilerden oluşmaktadır. Bu etkinliklerde yer alan görevlilerin giderleri halk eğitim merkezleri tarafından karşılanmaktadır. Etkinlikler okulun kapalı ve açık tüm mekânlarında (sınıf, atölye, laboratuvar, vb.) etkinliğin özelliğine göre yapılmaktadır. Dönem sonunda öğrencilerin katılımı, yetenekleri ve gelişimlerini gösteren gözlem raporu okullarda hazırlanmaktadır (Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2019).

1.2. Araştırmanın Amacı

Okul 2023 projesinin, uygulandığı okullarda büyük bir anlayış ve işleyiş değişimi meydana getireceği düşünülmektedir. Okul içerisinde kültürün belirlenmesi ve şekillendirilmesi müdürlerin sorumluluğundadır (Fullan, 2002; Çelikten, 2003). Okul müdürü; okul kültürünü biçimlendirir, değişimin öncülüğünü yapar, kültürel değişim sırasında direnci en aza indirecek kültürel değişim stratejilerini uygulamaya çalışır (Çelik, 1997). Bu bağlamda çalışmada Okul 2023 projesine yönelik okul müdürlerinin deneyimleri ve görüşleri önem taşımaktadır. Nitekim çalışma ile de okul müdürlerinin görüşleri doğrultusunda Okul 2023 projesi incelenerek, projenin işleyişi, uygulanabilirliği, paydaşlarına katkısı gibi konularda bir durum çözümlemesi ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın alt problemleri şu şekilde belirlenmiştir;

1. Okul müdürleri Okul 2023 projesini nasıl tanımlamaktadır?
2. Okul müdürlerinin Okul 2023 projesine yönelik görüşleri nelerdir?
3. Okul müdürlerinin Okul 2023 projesine yönelik önerileri nelerdir?

2. YÖNTEM

Araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması modelinde yürütülmüştür. Durum çalışması; araştırmacıya olaya etki etmeden derinlemesine inceleme, anlama ve olayın birey, katılımcı ya da toplum üzerindeki etkisi ya da ilişkisine yönelik bilgi sunmaktadır (Saban ve Ersoy, 2016). Yin (2003) durum

çalışmasını güncel bir olguyu sınırların belli olmadığı, kendi gerçek yaşam çerçevesinde çalışan, gerekli görüldüğünde farklı kanıtların bir arada kullanıldığı nitel bir araştırma yöntemi olarak tanımlamaktadır. Durum çalışması sırasıyla araştırma durumunun seçilmesi ve sınırlandırılması, duruma ait olguların belirlenmesi, verinin elde edilmesi, bulguların oluşturulması, bulguların yorumlanması ve sonuçların ifade edilmesi aşamalarından oluşmaktadır (Carla, 2008).

2.1. Çalışma Grubu

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından uygulanmaya başlanan Okul 2023 projesine il genelinde 14 okul katılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu projeye dâhil olan 14 okulda görev yapan okul müdürleri oluşturmaktadır. Ancak üç okulda ilk ve ortaokul müdürü aynı olduğu için araştırma kapsamında 11 okul müdürü ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Projeye katılan okulların öğrenci sayısı 50 ile 550 arasında değişmektedir. Tablo 1’de okul müdürlerine ait demografik bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1.

Okul Müdürlerinin Demografik Bilgileri

Yaş	f	Branş	f	Mesleki tecrübe (yıl)	f	İdareci tecrübe (yıl)	f	Cinsiyet	f
35-40	3	Sınıf Öğretmenliği	8	10-15	3	0-5	2	Kadın	2
41-45	2	Fen bilgisi Öğretmenliği	2	16-20	2	6-10	3	Erkek	9
46-50	2	Matematik Öğretmenliği	1	21-25	3	11-15	2		
51-55	2			25-30	2	16-20	2		
56-60	1			31 ve üzeri	1	21-25	1		
61 ve üzeri	1					26 ve üzeri	1		

2.2. Veri Toplama Aracı

Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan ve 7 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu form temelde projeye dair düşüncelerin, projenin etkilerinin ve varsa önerilerin ortaya çıkarılması esasına dayanmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanırken öncelikle 4 araştırmacı bireysel olarak soru havuzu oluşturmuştur. Ardından araştırmacılar bir araya gelerek bu sorular çerçevesinde taslak bir yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlamıştır. Hazırlanan bu taslak form 2 alan uzmanından uzman görüşü alındıktan sonra nihai haline getirilmiştir. Formda, okul müdürlerinin projeyi nasıl tanımladıklarını, projenin olumlu-olumsuz yönlerini ve geliştirilmesine yönelik önerilerini irdelemeye yönelik bir dizi soru yer almıştır.

2.3. Verilerin Toplanması

Okul 2023 projesinin incelenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesinde görev yapan 8 araştırmacı ile bir çalışma ekibi oluşturulmuştur. Araştırmacılar projenin farklı yönlerini incelemek amacıyla müdürler, öğretmenler ve diğer paydaşlarla çalışmalar yürütmüştür.

Okul 2023 projesinin okul müdürlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesini amaçlayan bu çalışmada, verilerin toplanmasında ve görüşmelerin yürütülmesinde 4 araştırmacı görev almıştır. Bu araştırmacılar ilgili kurumlardan gerekli izinler alındıktan sonra okul müdürleri ile önceden iletişime geçerek onların gönüllü olmaları kaydıyla belirledikleri gün ve saatte okullara giderek görüşmeleri gerçekleştirmişlerdir. Her bir görüşmede en az 2 araştırmacı bulunmuştur. Yapılan tüm görüşmeler katılımcıların izinleri alınarak ses kaydına alınmıştır. Her bir görüşme ortalama 25 dakika sürmüştür.

2.4. Verilerin Analizi

Yapılan görüşmelerde elde edilen ses kayıtları öncelikle yazıya geçirilmiştir. Verilerin içerik analizi tekniğiyle çözümlenebilmesi için görüşme kayıtları sırayla okunup kodları ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca benzer kodlar gruplandırılarak alt temalar ortaya konmuş, alt temalardan da yola çıkılarak temalar oluşturulmuştur. Analiz sürecinde 3 araştırmacı çalışmış ve ayrı ayrı yaptıkları analizler sonucu araştırma ekibinden bir uzman eşliğinde bir araya gelerek analizlerde ortaya çıkan farklılıkları/benzerlikleri ele almışlardır. Bu toplantıda oy birliği/oy çokluğu ilkesine bağlı kalınarak verilerin analizi tamamlanmıştır.

3. BULGULAR

Yapılan analizler sonucunda elde edilen veriler 4 ana başlık altında toplanmıştır. Bu başlıklar şu şekildedir;

1. Okul 2023 projesini tanımlama
2. Okul 2023 projesinin olumlu yönleri
3. Okul 2023 projesinin olumsuz yönleri
4. Okul 2023 projesinin geliştirilmesine yönelik öneriler

3.1. Okul 2023 Projesini Tanımlama

Okul müdürlerinin Okul 2023 projesini tanımlarken kullandıkları ifadeler Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2.

Okul Müdürlerinin Okul 2023 Projesine Yönelik Tanımlamaları

Kodlar	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Sıklık
Yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı yaratıyor	X	X										2
Okulu eğlenceli ve sevilen bir yer haline getiriyor	X		X		X	X			X		X	6
Okullar arasında fırsat eşitliği oluşturuyor			X			X						2
İlgi ve yeteneklerinin keşfedilmesine/geliştirilmesine olanak sağlıyor	X	X		X	X		X	X	X	X	X	9
Yörenin ihtiyaçlarına yönelik etkinliklere olanak tanıyor									X		X	2
Öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik esneklik gösterebilen bir sistem		X		X	X	X			X	X	X	7

Tablo 2 incelendiğinde okul müdürlerinin Okul 2023 projesini ağırlıklı olarak (9) “İlgi ve yeteneklerinin keşfedilmesine/geliştirilmesine olanak sağlıyor” şeklinde tanımladığı görülmektedir. Ayrıca “Öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik esneklik gösterebilen bir sistem” tanımının sıklığı da (7) dikkat çekmektedir. Bu tanımlamalara örnek olarak şunlar verilebilir;

“Projede en önemli şey çocukların bireysel yeteneklerini; satrançta, müzikteki yeteneklerini öğrendik. Özel yetenekler ortaya çıktı.” (Y8)

“Genel olarak bakarsak olumlu bir proje. Çocukların ilgi ve yeteneklerinin keşfedilmesi konusunda çok fazla yardımcı oluyor.” (Y2)

“Öğrencilerin okulu sevmesini, uzaklaşmalarını değil de sevmesini sağlayıp başarılarını arttırmaya yönelik bir proje.” (Y6)

3.2. Okul 2023 Projesinin Olumlu Yönleri

Okul müdürlerinin Okul 2023 projesinin olumlu yönleri anlamında kullandıkları ifadeler Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3.*Okul Müdürlerinin Okul 2023 Projesinin Olumlu Yönleri Hakkındaki Görüşleri*

	Kodlar	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Sıklık
Öğrenciler Açısından	Akademik başarı/ Derse ilgi artıyor		X	X	X	X	X					X	6
	Okul aidiyetleri artıyor	X		X	X	X	X	X			X	X	9
	Spor/ sanat vb. alanlarda yetenekleri geliştiriyor	X		X		X			X				4
	Sosyalleşmeyi sağlıyor	X			X	X	X		X	X		X	7
	İletişim becerilerini arttırıyor							X		X	X	X	4
	Özgüven kazandırıyor		X	X									2
	Öz-düzenleme becerileri geliyor		X		X					X			3
	Öğretmenler Açısından	Kendilerini geliştirme fırsatı	X									X	X
Öğretmen-öğrenci iletişimi arttı				X				X					2
Ek gelir		X						X	X	X			4
Kendilerini geliştirme fırsatı		X	X			X	X						4
Müdürler Açısından	Disiplin sorunlarının azalması			X			X		X			X	4
	Eğlenceli bir okul ortamı			X				X				X	3
	Çocuklarının yeteneklerini görebiliyorlar	X	X	X				X			X	X	6
Veliler Açısından	Okulda geçirilen sürenin artması yararlı oldu (Çalışan aileler için)								X				1

Tablo 3 incelendiğinde Okul 2023 projesinin okul müdürlerine göre olumlu yönlerinin öğrenciler, öğretmenler, müdürler ve veliler açısından olmak üzere 4 tema altında toplandığı görülmektedir. Bu bağlamda okul müdürleri öğrenciler açısından en fazla sıklıkla (9) Okul 2023 projesinin öğrencilerin okula aidiyetlerini arttırdığını, öğretmenler açısından en fazla sıklıkla (4) kendilerine ek gelir sağladığını, müdürler açısından en fazla sıklıkla (4) kendilerini geliştirme fırsatı bulduklarını ve veliler açısından en fazla sıklıkla (6) çocuklarının yeteneklerini görebildiklerini ifade etmiştir. Bunun yanı sıra okul müdürlerinin Okul 2023 projesinin öğrencilerin (6) sıklıkla akademik başarı/derse ilgilerinin arttığı ve (7) sıklıkla sosyalleşmelerini sağladığını ifade etmesi dikkat çeken diğer kodlardır. Bahsi geçen bu kodlamalara örnek olarak şunlar verilebilir;

“Okul artık evimiz oldu diyen bir öğrencim var.” (Öğrenciler, Okul aidiyetleri artıyor, Y7)

“Sosyalleşmeleri açısından faydalı oldu. Kendilerini ifade etmeleri, sorgulamaları açısından faydalı oldu.” (Öğrenciler, Sosyalleşmeyi sağlıyor, Y9)

“Akademik başarılarına olumlu etkiler yaptığını vurgulamak isterim.” (Öğrenciler, Akademik başarı/derse ilgi artıyor, Y9)

“Halk eğitimden bir ücret alınıyor....” (Öğretmenler, Ek gelir, Y1)

“Kendimi geliştirmem gerektiğini düşünmeye başladım. Bir alanda kendimi geliştirmeliyim ki öğrencilere verimim olsun diye düşünmeye başladım.” (Müdürler, Kendini geliştirme fırsatı, Y5)

“Biz burada mezuniyet gecesi yaptık çocuklar saz çaldı. Bir öğretmenimiz dans etkinliğini yaptı. Satranç turnuvalarına katılan öğrencilerimiz oldu. Bu turnuvalara katılan öğrencileri velisi görüyor.” (Veliler, Çocuklarının yeteneklerini görebiliyorlar, Y10)

3.3. Okul 2023 Projesinin Olumsuz Yönleri

Okul müdürlerinin Okul 2023 projesinin olumsuz yönleri anlamında kullandıkları ifadeler Tablo 4’te yer almaktadır.

Tablo 4.*Okul Müdürlerinin Okul 2023 Projesinin Olumsuz Yönleri Hakkındaki Görüşleri*

	Kodlar	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Sıklık
Öğrenciler Açısından	Akademik başarı/ Derse ilgi düştü					X							1
	Fiziksel yorgunluklara/ dikkat dağınıklığına neden oluyor								X	X	X		4
	Sürekli oyun oynama isteği doğuruyor								X				1
Öğretmenler açısından	Rol karmaşası yaratıyor	X											1
	Çalışma süresi arttı/ iş çıkış saati geç	X					X					X	3
	Ders aralarındaki bölünmeler ders işleyişini zorlaştırıyor					X							1
Müdürler açısından	Yetkinliği olmadığı için etkinlik/kurs yürütememek								X		X		2
	Etkinliklerin yürütülmesi için bütçe ayarlanmasındaki zorluklar	X	X			X	X		X	X	X	X	8
	Etkinliklerin yürütülmesi için fiziksel ortam ayarlanmasındaki zorluklar		X	X		X	X	X		X	X	X	8
Veliler Açısından	Etkinliklerin yürütülmesi için usta öğretici görevlendirilmesindeki zorluklar	X	X				X				X		4
	İş yükünün artması	X	X	X						X			4
Veliler Açısından	Çocuklarının eve yorgun gelmesi	X		X		X							3

Tablo 4 incelendiğinde Okul 2023 projesinin okul müdürlerine göre olumsuz yönlerinin öğrenciler, öğretmenler, müdürler ve veliler açısından olmak üzere 4 tema altında toplandığı görülmektedir. Bu bağlamda okul müdürleri öğrenciler açısından en fazla sıklıkla (4) Okul 2023 projesinin öğrencilerin fiziksel yorgunluğunu arttırdığına/dikkat dağınıklığına neden olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenler açısından olumsuzluklarında ise en fazla sıklığa (3) “çalışma sürelerinin arttığı/iş çıkış saati geç” kodlaması sahip iken veliler açısından çocuklarının eve yorgun geldikleri ifadesi tek kod olarak göze çarpmaktadır.

Okul müdürlerine göre Okul 2023 projesinin olumsuzluklarının en fazla kendilerine olduğu tablo 4’teki işaretleme sıklıklarından anlaşılmaktadır. Tablo 4’e göre okul müdürleri sıklıkla etkinliklerin yürütülmesi için bütçe ve fiziksel ortamların ayarlanmasındaki zorlukları kendileri açısından olumsuzluk olarak ifade etmiştir.

Bahsi geçen bu ifadeler örnek olarak şunlar verilebilir;

“Şimdi yedinci ve sekizinci saatler ölüyor açıkçası. O dersler sağlıklı bir şekilde işlenmiyor.” (Öğrenciler, Fiziksel yorgunluklara/dikkat dağınıklığına neden oluyor, Y1)

“Evet. Süreyle ilgili var. Açıkçası ben süreyle ilgili şunu diyorum. Branşım matematik. Biz destekleme yetiştirme kursları veriyoruz. Beş buçuğa altıya kadar bu kurslar devam ediyor birçok yerde. Onda süre sıkıntısı yaşanmazken bu konuda sıkıntı yaşanması gerçekçi gelmiyor.” (Öğretmenler, çalışma sürelerinin arttığı/iş çıkış saati geç, Y6)

“Bütçe açısından oldu. Bütçe yetersiz geldi. Yani bizim zaten gelirimiz yok. Çok uğraşıyoruz onun için Gençlik ve Spor Müdürlüğüne söylüyoruz. Hatta sizden önce ilçe emniyet müdürümüz buradaydı. Ona tekrar bahsettik. Belediyelerden destek gelsin diye....” (Müdürler, Etkinliklerin yürütülmesi için bütçe ayarlanmasındaki zorluklar, Y11)

“Altyapı açısından problemlerimiz var. Yağışlı havalarda çocuklarla dışarıda herhangi bir şey yapamıyorsunuz. Sınıflarımız 25 metrekare. Bunun belirli bir alanında dolap filan var...” (Müdürler, Etkinliklerin yürütülmesi için fiziksel ortam ayarlanmasındaki zorluklar, Y10).

3.4. Okul 2023 Projesinin Geliştirilmesine Yönelik Öneriler

Okul müdürlerinin Okul 2023 projesinin geliştirilmesine yönelik önerileri Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5.

Okul Müdürlerinin Okul 2023 Projesinin Geliştirilmesine Yönelik Önerileri

Kodlar	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Sıklık
Yaş gruplarına özel etkinlikler planlanmalı	X							X				2
Öğretmenler etkinliklerde yer almak/ faydalı olmak için eğitim almalı	X											1
Okullara bütçe, altyapı ve usta öğretici bulma vb. konularda destek sağlanmalı		X		X		X			X			4
Etkinlikler ve dersler ayrı zamanlarda yapılmalı (sabah ders öğleden sonra etkinlik gibi)			X		X			X				3
Etkinliklerde görev alan öğretici ve öğretmenlerin ders ücretleri arttırılmalı							X					1
Etkinliklere yalnızca okul dışından gelen usta öğreticiler girmeli									X	X	X	3

Tablo 5 incelendiğinde okul müdürlerinin toplam 6 farklı öneri sunduğu görülmektedir. Bu önerilerden en fazla sıklığa (4) “Okullara bütçe, altyapı ve usta öğretici bulma vb. konularda destek sağlanmalı” ifadesi sahiptir. Ayrıca 3'er sıklıkla “Etkinlikler ve dersler ayrı zamanlarda yapılmalı (sabah ders öğleden sonra etkinlik gibi).” ve “Etkinliklere yalnızca okul dışından gelen usta öğreticiler girmeli.” ifadeleri dikkat çekmektedir. Bu ifadelere örnek olarak şunlar verilebilir;

“Okulların mekân ve alan imkânları genişletilmeli.” (Okullara bütçe, altyapı ve usta öğretici bulma vb. konularda destek sağlanmalı, Y4)

“Akademik derslerin belli bir dönemde etkinliklerin gün içinde farklı bir zaman olarak değil aynı gün içinde mesela beş saat ders olsun sabah, öğleden sonra üç saat etkinlik olsun mesela bu şekilde. Ben kesinlikle dediğim gibi akademik ve etkinlik olarak ayrılması gerektiğini düşünüyorum.” (Etkinlikler ve dersler ayrı zamanlarda yapılmalı (sabah ders öğleden sonra etkinlik gibi), Y5)

“Bizim okulumuz açısından düşündüğüm zaman bu işi öğretmenin yapmaması lazım. Usta öğreticiler, alanında tecrübesi olan kişiler yapmalı.”(Etkinliklere yalnızca okul dışından gelen usta öğreticiler girmeli, Y10)

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün 2018-2019 eğitim öğretim yılında uygulamaya başladığı Okul 2023 projesi, 2023 Eğitim Vizyonu dikkate alınarak hazırlanmış ve okulların çok yönlü ve etkin olması amacıyla geliştirilmiştir. Antalya merkez ve ilçelerinde yer alan ve gönüllü olarak projeye katılan 11 ilkokul ve 3 ortaokul olmak üzere toplam 14 okulda uygulamaya koyulmuştur. Okul 2023 projesinin incelenmesi amaçlanan bu çalışmada okul müdürlerinin görüşleri alınmıştır. Okul müdürlerinin görüşlerinden hareketle proje hakkında ortaya çıkan sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

Projeyi tanımlamaları istenen müdürlerin görüşleri sonucunda projenin öğrenci ilgi ve yeteneklerinin keşfedilmesine/geliştirilmesine olanak sağlayan yapıda olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin keşfedilmesi sürecinde hem öğrencilerin ve öğretmenlerin kendilerini hem de birbirlerini tanımaları da doğal bir süreçtir. Bu durum 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi'nde de belirtildiği şekliyle okulların temel amacı, bireyin kendi özelliklerinin farkına varmasını ve kendini tanımasını sağlamaktır. Öğrenciler, aileler ve öğretmenler, kendilerini ve çevrelerindeki tanıdıklarında birlikte gelişme fırsatı yakalayacaklardır (MEB, 2018). Projeye yönelik tanımlamalar sonucunda öne çıkan bir diğer özellik ise projenin esnek bir yapıda olmasıdır. Projenin okullarda yürütülmesinde görevli olan okul müdürlerinin bu tespiti önemlidir.

Projenin olumlu yönleri; öğrenciler, öğretmenler, müdürler ve veliler açısından farklılık göstermiş ve okul müdürleri tarafından projenin bu paydaşlara yönelik yararlarının olduğu ifade edilmiştir. Projenin öğrenciler üzerindeki olumlu yönleri incelendiğinde; okula karşı olumlu tutum geliştirmesini sağladığı, teneffüs sürelerinin artmasıyla birlikte yapılan serbest zaman etkinliklerinde sosyalleşmelerine imkân tanıdığı ve akademik başarıyı da arttırdığı ifade edilmiştir. Simpkins, Ripke, Huston ve Eccles'e (2005) göre; aktif olmak ve özgürce seçilmiş faaliyetlere katılmak, öğrencinin becerilerini geliştirmesi, akranlarıyla sosyalleşmesi, kişisel ilgi alanlarını keşfetmesi ve hayattan zevk alması için gereklidir. Literatürde öğrencilerin akademik stresi azaltmak (Misra ve McKean, 2000) ve kendilerini akademik başarıya motive etmek (Bergin, 1992) için serbest zaman

etkinliklerinden faydalanmaya eğimli oldukları ifade edilmiştir. Mahoney ve Stattin (2000) de planlanmış serbest zaman etkinliklerinin öğrencilerin asosyal davranışlarını azalttığını tespit etmiştir. Ayrıca öğrencilerin okulu sıkıcı gördüğü ve sosyal aktivitelerin arttırılmasını istediği (Şanlı, Altun ve Çetin, 2015), öğretmen ve öğrencilerin tenefüs sürelerini az bulduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Gökçe, 2012; Çaycı, 2018). Ortaya çıkan bir diğer sonuç proje sayesinde öğrencilerin okul aidiyetlerinin artmasıdır. Kaya ve Kaya (2016) da yaptıkları çalışmada okula karşı olumlu görüş geliştirmede okullarda sosyal etkinliklere önem verilerek zaman ayrılmasının, öğrencilerin enerjilerini boşaltacakları oyun ve spor alanlarının olmasının etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Okul aidiyet duygusu yüksek öğrencilerin kaygı düzeyleri düşük, öğretmen ve akranlarıyla iyi ilişkiler kuran, kendi başına işlerini halledebilen, akademik başarısı yüksek ve içsel motivasyonunu sağlayabilen bireyler olduğu birçok araştırmacı tarafından ifade edilmiştir (Finn, 1989; Goodenow ve Grady, 1993; Voelkl, 1997; Van Ryzin, Gravely ve Roseth, 2009; Cemalcılar, 2010; Sarı, 2013). Okul müdürlerinin öğrenciler hakkındaki diğer ifadeleri de bu bilgilerle paralellik göstermektedir. Ayrıca okul müdürlerine göre bu proje sayesinde öğrencilerin bilinmeyen yetenekleri keşfedilmiş ve bu yeteneklerin geliştirilmesine olanak sağlanmıştır. Nitekim öğrenci yeteneklerinin keşfedilebilmesi ve geliştirilebilmesi okulların çok yönlü olmasını gerektirmektedir (Ordu, Çobanoğlu ve Ayvaz-Tuncel, 2017).

Okul müdürlerinin görüşlerinde projenin olumlu yönü olarak öne çıkartılan diğer durum ise; müdürler ve öğretmenlerin proje sayesinde kendilerini geliştirme fırsatı yakalamalarıdır. Okul 2023 projesiyle benzerlik gösteren tasarım ve beceri atölyelerine yönelik öğretmen görüşlerinin incelendiği araştırmalarda, öğretmenlerin tasarım ve beceri atölyelerinin kişisel gelişimlerine katkı sağlayacağını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır (Duran ve Kurt, 2019; Doğan, 2019). Bununla birlikte proje sayesinde öğretmenler ek gelir de elde etmektedirler. Veliler açısından bakıldığında projeye birlikte çocuklarının farklı yönlerini tanıma imkânı elde etmeleri ve çocuklarının okulu sevmeleri projenin olumlu etkileri olarak öne çıkmaktadır.

Projenin okul müdürleri görüşlerine yansıyan olumsuz yönleri öğrenci, öğretmen, müdür ve veli açısından incelendiğinde genellikle olumsuz yönlerinin müdürleri etkilediği görülmüştür. Okul müdürleri özellikle projenin sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için bütçe ve fiziki ortam ayarlanmasında zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Projenin diğer bir olumsuz yönü de fiziki yorgunluk olarak öne çıkmaktadır. Hem derse giren hem etkinliklerde yer alan ve okulda geçirdikleri sürenin artması nedeniyle okuldan geç çıkan öğrenci ve öğretmenlerin yorgunluklarının artması muhtemeldir. Yorgunluğun artması öğrencileri ve öğretmenleri olumsuz etkileyebilmektedir. Kuzu ve Aşkun, (2011), yorgunluğun artmasının, öğretmenlerin öğrencilerle yeteri kadar ilgilenememelerine ve ders saati ya da serbest zaman etkinliklerinde çeşitli sorunların (disiplin sorunu, motivasyon eksikliği vb.) çıkmasına neden olduğunu ifade etmişlerdir. Kaya (2013); Akay, Çirakoğlu ve Yanar (2016) çalışmalarında ders saatlerinin uzamasının yorgunluğa yol açtığını ve bunun sonucunda derslerden bıkmaya ve okuldan soğuma eğiliminin arttığını ifade etmiştir. Bu nedenle projedeki serbest zaman etkinliklerinin planlanması yapılırken hem öğretmen hem de öğrenciyi fiziksel ve psikolojik olarak yormayacak ve derslerin devamı hissi uyandırmayacak şekilde yapılmasına dikkat edilmelidir.

Projenin geliştirilmesi ve daha iyi uygulanabilmesi için okul müdürlerine önerileri sorulmuştur. Ortaya çıkan öneriler incelendiğinde bütçe planlaması, altyapı hazırlanmasında destek sağlanması ve usta öğretici bulunması konusunda yetkili kurumlardan destek sağlanması gerektiği öne çıkmaktadır. Ayrıca fiziksel yorgunlukların ve ders-etkinlik geçişlerinde yaşanan sorunların azaltılması için ders ve etkinliklerin ayrı zaman dilimlerinde (sabah/öğleden sonra) yapılması da okul müdürleri tarafından önerilen bir durumdur. Ancak bu önerilerin uygulamada nasıl sonuç vereceğinin denemesi gerekmektedir. Bu bağlamda öne çıkan bir diğer öneri de etkinliklere öğretici olarak yalnızca okul dışından gelen usta öğreticilerin girmesidir. Böylece öğretmenlerin fiziksel yorgunluğu azalacak ve öğrenciler farklı derslerde ve etkinliklerde öğreticilerle karşılaştıkları için ilgi ve dikkatleri yüksek olacaktır.

Projeye ilgili okul müdürleri genel olarak projenin başarılı olduğunu ve uygulanmasının katkı sağlayacağını düşünmektedirler. Özellikle bireylerin kendilerini tanımalarına ve geliştirmelerine imkân tanıyan ve okulu sevilen bir mekân haline getiren yapısı sebebiyle projeyi önemli görmektedirler. Ayrıca müdürlere göre; projeden daha verimli sonuçlar elde etmek için bütçe ve altyapı eksikliklerinin giderilmesi önem arz etmektedir. Sonuç olarak okulu çok yönlü bir yapıya döndüren Okul 2023 projesi eğitimde farklı arayışları ve uygulamaları barındıran yapıyla öne çıkmaktadır. Bu nedenle projenin uygulanmaya devam edilmesi ve okul müdürlerinin görüşlerinde ortaya çıkan sonuçların saha çalışmalarıyla araştırılması yararlı olacaktır. Ayrıca Okul 2023 projesinin öğretmen ve öğrencilere etkileri ile öğretmen, veli ve öğrencilerin bu proje hakkındaki görüşlerinin de araştırılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akay, Y., Çırakoğlu, M. ve Yanar, B.H. (2016). Ortaokul 5. ve 6.sınıf öğrenci ve öğretmenlerinin seçmeli derslere ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*, 15(1), 1-22.
- Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü (2019). *Okul 2023 projesi tanıtım kitapçığı*. Antalya: İl Millî Eğitim Müdürlüğü Temel Eğitim-3 Şubesi.
- Aydoğdu, E. (2008). *İlköğretim okullarındaki öğrenci ve öğretmenlerin sahip oldukları okul algıları ile ideal okul algılarının metaforlar (mecazlar) yardımıyla analizi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Balcı, A. (2002). *Etkili Okul*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Bergin, D. A. (1992). Leisure activity, motivation, and academic achievement in high school students. *Journal of Leisure Research*, 24(3), 225-239.
- Bjarnadóttir, R. (2004). Modern adolescents' leisure activities : A new field for education? *Nordic Journal of Youth Research*, 12(4), 299- 315.
- Carla, W. (2008). *Introducing qualitative research in psychology*. Berkshire: McGraw – Hill Education.
- Çalık, E. (2008). *İlköğretim öğrencilerinin iyimserlik düzeylerinin ve okula ilişkin algılarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çaycı, B. (2018). İlkokullardaki ders süresi ve ders saatlerinin sınıf öğretmeni görüşlerine göre değerlendirilmesi. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 3(5), 117-131.
- Çelik, V. (1997). *Okul Kültürü ve Yönetimi*. Ankara: PEGEM.
- Çelikten, M. (2003). Okul kültürünün şekillendirilmesinde müdürün rolleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(4), 453-462.
- Cemalcılar, Z. (2010). Schools as socialization contexts: Understanding school factors' impact on students' sense of school belonging. *Applied Psychology: An International Review*, 59 (2), 243-272.
- Doğan, S. (2019). 2023 Eğitim Vizyonu belgesine ilişkin okul yöneticileri ve öğretmen görüşleri. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 8 (2) , 571-592 .
- Fidan, N. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: PEGEM
- Finn, J. D. (1989). Withdrawing from school. *Review of educational research*, 59(2), 117-142.
- Fullan, M. (2002). The change. *Educational leadership*, 59(8), 16-20.
- Gökçe, F. (2012). Öğretmen ve velilerin, öğrencilerin okulda geçirdikleri zaman, ders ve dinlenme süreleri ile tatiller ve okul dönemleri konusundaki görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(4), 2541-2560.
- Goodenow, C., & Grady, K. E. (1993). The relationship of school belonging and friends' values to academic motivation among urban adolescent students. *The Journal of Experimental Education*, 62(1), 60-71.
- Jones, V. F., & Jones, L. S. (1981). *Responsible classroom discipline: Creating positive learning environments and solving problems*. Allyn & Bacon.
- Kan, A., ve Akbaş, A. (2005). Lise öğrencilerinin kimya dersine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 227-237.
- Kazu, İ. Y. ve Aşkın, Z. (2011). Yatılı ilköğretim bölge okullarının etüt saatlerinde ve boş zaman etkinliklerinde karşılaşılan sorunlar (Elazığ ili örneği). *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(3), 40-46.
- Kaya, K. (2014). Okul idarecilerinin gözüyle seçmeli ders uygulaması. *Kesintili Oniki Yıllık Zorunlu Eğitim Modelinde Seçmeli Dersler Sempozyumu Bildiriler Kitabı*. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yayınları, 40-46.
- Kaya, S., ve Kaya, F. (2016). İlköğretim 1. ve 2. kademe öğrencilerinin okulları hakkındaki düşünceleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(209), 47-58.
- Kurt, M., Duran, E. (2019). 2023 Eğitim Vizyonuna ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi (IJONASS)*, 3(1), 90-106.
- Mahlis, M., & Maxson, M. (1998). Metaphors as structures for elementary and secondary preservice teachers' thinking. *International Journal of Educational Research*, 29(3), 227-240.
- Mahoney, J. L., & Stattin, H. (2000). Leisure activities and adolescent antisocial behavior: The role of structure and social context. *Journal of adolescence*, 23(2), 113-127.
- MEB. (2018). 2023 Eğitim Vizyonu. http://2023vizyonu.meb.gov.tr/doc/2023_EGITIM_VIZYONU.pdf adresinden 15.08.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Misra, R., & McKean, M. (2000). College students' academic stress and its relation to their anxiety, time management, and leisure satisfaction. *American Journal of Health Studies*, 16(1), 41-51
- Ordu, A., Çobanoğlu, F., ve Ayvaz-Tuncel, Z. (2017). Öğretmen gözüyle çocuk dostu okul1. *The Journal of Social Sciences Institute*, 20(38), 55.
- Özbaş, M. (2010). İlköğretim okullarında öğrenci devamsızlığının nedenleri. *Eğitim ve Bilim*, 35(156).
- Özdemir, S., ve Akkaya, E. (2013). Genel lise öğrenci ve öğretmenlerinin okul ve ideal okul algılarının metafor yoluyla analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2(2), 295-322.

- Saban, A., ve Ersoy, A. (2016). *Eğitimde nitel araştırma desenleri*, (1. Baskı). Ankara: Anı Yayınları.
- Şanlı, Ö., Altun, M., ve Tan, Ç. (2015). Okula devamsızlık yapan öğrencilerin devamsızlık sebeplerinin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Electronic Journal of Social Sciences*, 14(55), 161-177.
- Sarı, M. (2013). Lise öğrencilerinde okula aidiyet duygusu. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (1), 147-160.
- Simpkins, S. D., Ripke, M., Huston, A. C., & Eccles, J. S. (2005). Predicting participation and outcomes in out-of-school activities: Similarities and differences across social ecologies. *New Directions for Youth Development*, 51–69, 10–11.
- Stebbins, R. A. (1999). Educating for serious leisure: Leisure education in theory and practice. *World Leisure & Recreation*, 41(4), 14-19.
- Uzun, N., ve Sağlam, N. (2006). Orta öğretim öğrencileri için çevresel tutum ölçeği geliştirme ve geçerliliği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(30), 240-250.
- Van Ryzin, M. J., Gravely, A. A., & Roseth, C. J. (2009). Autonomy, belongingness, and engagement in school as contributors to adolescent psychological well-being. *Journal of youth and adolescence*, 38(1), 1-12.
- Voelkl, K. E. (1997). Identification with school. *American Journal of Education*, 105(3), 294-318.
- Yin, R. K. (2003). *Applications of case study research* (2nd Edition), Thousand Oaks Sage Publications, California.
- Wilson, DM., Gottfredson, DC., Cross, AB., Rorie, M., & Connell, N. (2009). Youth development in afterschool leisure activities. *The Journal of Early Adolescence*, 30(5), 668- 690.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

Countries make great efforts to make schools more effective. In 2023 Educational Vision prepared by the Ministry of Education in Turkey, it was declared to show determination for making schools a more effective place. In this context, the 2023 Educational Vision expressed “human” as the focal point and internalised the motto “Happy kids, Strong Turkey”. The main purpose of the Educational Vision 2023 is to train qualified and moral individuals who are equipped with the skills of the age and the future and who can use this equipment for the sake of humanity, who are science-loving, curious and sensitive to culture.

1.1. School 2023 Project

The School 2023 is a project that was first implemented during 2018-2019 academic year in order to make the schools a more effective place under the coordination of Antalya Provincial Directorate of National Education. It was carried out in 14 voluntary schools (11=primary, 3 middle-school). These schools were located in the districts of Aksu, Alanya, Döşemaltı, Finike, Gazipaşa, Kaş, Kemer, Kepez and Kumluca. The purpose of this project was to transform the school as a living space to an ecosystem:

1. which enriches students' skills and leads to happiness;
2. which internalizes students' life skills along with universal, national and spiritual virtues;
3. which is appropriate to individual, academic and social development goals that support the development of students towards their interests, abilities and characters.
4. which is based on sharing-oriented understanding instead of competition and rivalry oriented perspective.

Besides, the anticipated outcomes of the project were defined as;

1. Creating a holistic education environment in which not only the cognitive field development but also other developmental areas of the students are taken into consideration,
2. Feeling the sense of belonging to the school,
3. Providing an opportunity for the development of individual talents and skills,
4. Decreasing in the desire to study in the exam-based secondary education,
5. Considering the school as a living centre,
6. Happy children dreaming and studying for their dreams”

1.2. Purpose of the Research

The present study aimed at examining the School 2023 Project in line with the opinions of the school principals and revealing a situation analysis on issues as the project's operation, applicability and contribution to the stakeholders. In this context, the sub-problems of the study were determined as follows;

1. How did school principals describe the School 2023 Project?
2. What were the school principals' views on the School 2023 Project?
3. What were the school principals' suggestions for the School 2023 Project?

2. Method

The case study design of qualitative research methods was adopted in the research. The case study provides the researcher with the opportunity to elaborate, understand and make inferences about the impact or relationship on the individual, participant or society without intervening (Saban & Ersoy, 2016).

2.1. Study Group

The researchers reached the entire population so all the school principals working in the schools involved in the project constituted the study group of the study. However, since the primary and secondary school principals were the same in three schools, interviews were conducted with 11 school principals.

2.2. Data Collection Tools

Semi-structured interview form prepared by the researchers and consisting of 7 questions was used as the data collection tool in the study. This form was mainly based on revealing the ideas about the project, its effects and any suggestions regarding the project.

2.3. Data Collection Process

Four researchers took charge in collecting the data and conducting interviews with the participants. After obtaining the required permissions from the institutions, they contacted the school principals in advance and went to the schools on the day and time they determined, and they made interviews with the voluntary school principals. At least two researchers took part in each interview. All interviews were recorded with the permission of the participants. Each interview lasted approximately 25 minutes.

2.4. Data Analysis

The collected data were first transcribed and then the data was read in sequence and their codes were revealed. In addition, sub-themes were put forward by grouping similar codes, and themes were created based on sub-themes. Three researchers took charge in analysing the data and came together under the supervision of an expert from the research team and analysed the differences/similarities in the analyses. In this meeting, the analysis of the data was completed by adhering to the principle of consensus/dissensus.

3. Findings, Discussion and Results

As a result of the analysis, the data were grouped under four headings. These are as follows:

1. Describing the School 2023 Project
2. Positive Aspects of the School 2023 Project
3. Negative Aspects of the School 2023 Project
4. Suggestions for promoting the School 2023 Project

3.1. Describing the School 2023 Project

The school principals mainly defined the School 2023 Project as “a place which enables students to explore or develop their interests and skills (f=9) and as an ecosystem which can show flexibility according to students’ needs (f=7).

3.2. Positive Aspects of the School 2023 Project

Positive aspects of the project were grouped under four themes in terms of students, teachers, school principals and parents. In this sense, the school principals expressed that the project promoted students’ school belonging (f=9, the highest frequency in the students’ theme), helped teachers earn a side income (f=4, the highest frequency in the teachers’ theme), provided the opportunity to improve themselves (f=4, the highest frequency in the school principals’ theme), and let the parents to see their children’s skills (f=6, the highest frequency in the parents’ theme). The codes “the project increased students’ academic success/interest in the courses” (f=6) and “it enabled students’ socialisation.” (f=7) were other remarkable ones.

3.3. Negative Aspects of the School 2023 Project

Negative aspects of the project were grouped under four themes in terms of students, teachers, school principals and parents. In this context, it was stated that the project caused physical fatigue/distractibility (f=4, the highest frequency in the students’ theme), longer working hours and late rush hour (f=3, the highest frequency in the teachers’ theme), feeling tired when they came home (the single code in the parents’ theme).

The school principals highlighted that they were most affected negatively. Having difficulties in setting the budget and physical environments to conduct the activities were negative aspects of the project in terms of themselves (f=8).

3.4. Suggestions for promoting the School 2023 Project

The school principals put forth six suggestions. The statement “the support should be provided to the schools in terms of budget, infrastructure and finding qualified trainers” has the highest frequency (4). Besides, the statements “activities and courses should be conducted in separate times (courses in the morning, activities in the

afternoon)” and “activities should be carried out by merely the qualified trainers coming from outside” also drew attention with three frequencies.

According to the research findings, it was observed that the project had effects on the schools and its stakeholders and it changed the atmosphere of the school.

The school principals underlined that the project allowed the discovery and development of student interests and abilities. They stated that it was beneficial for all stakeholders. It increased students' school belonging, helped them develop positive attitudes towards the school, enabled them to socialize and also increased their academic success. These statements also showed that the project was successful in achieving its objectives. Other statements of school principals about students were parallel to this information. In addition, it discovered unknown talents of the students and enabled them to develop these skills.

Another aspect highlighted as a positive aspect of the project according to the opinions of school principals was that school principals and teachers had the opportunity to develop themselves through the project and the teachers earned additional income. The fact that the parents had the opportunity to recognize different aspects of their children and their children started to love school could be considered as positive effects of the projects in terms of the parents.

When the negative aspects of the project, which were reflected in the opinions of school principals, were examined in terms of students, teachers, school principals and parents, it was seen that the negative aspects generally affected the school principals. They stated that they had difficulty in adjusting the budget and physical environment especially for the proper implementation of the project.

Another negative aspect of the project was physical fatigue which was considered as an expected result since the time spent by students and teachers at school increased and the students were constantly active.

The school principals suggested that the support should be provided from the authorized institutions in terms of budget planning, infrastructure support and qualified trainers. In addition, it was recommended that school principals should conduct the courses and activities in separate time periods (morning/afternoon) to reduce physical fatigue and the problems experienced during the course-activity transitions. However, it is necessary to try out how these suggestions will work in practice. Another suggestion that stood out in this context was that only qualified trainers from outside the school should carry out the activities as instructors. Thus, the physical fatigue of the teachers would be reduced and the interest and attention would get higher as the students encountered the trainers in different courses and activities.

ETİK BEYANNAME

Yapılan bu araştırmanın yazım sürecinde bilimsel ve etik kurallara tüm araştırmacılar tarafından uyulmuş, farklı eserlerden yararlanması durumunda atıfta bulunulmuş, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmamış, araştırmanın tamamı veya bir kısmı farklı bir akademik yayın platformunda yayımlanmak üzere gönderilmemiştir. Tüm bu durumlardan araştırmada ismi bulunan yazarların bilgisi olduğunu ve gerekli kurallara uyulduğunu beyan ederim. 03/03/2020

PROF. DR.
MEHMET CANBULAT
Araştırmanın Sorumlu Yazarı